

Portfólió

Molnár Csilla

2024

Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus

**Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő - szakirányú
továbbképzés**

Fenntarthatóságra nevelés a drámapedagógia eszközeivel alsó tagozaton

Belső konzulens: Szántóné dr. Tóth Hajnalka
adjunktus

Készítette: Molnár Csilla
EPU77Q
Levezető

Tanszék: Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési Tanszék

Kaposvár

2024

Tartalom

Bevezetés	5
1. A portfólió összeállításának szakmai háttere	7
1.1. Szakmai életút bemutatása	7
1.1.1. Tanulmányaim.....	7
1.1.2. Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola Toponári Tagiskola: 2019-	8
1.2. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek. Személyes célok, feladatok a képzés során	10
2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények	13
2.1. Az iskola szervezeti kultúrája.....	13
2.1.1. Quinn „versengő értékek” –modellje	13
2.1.2. Szervezettípusok	14
2.2. Fenntarthatóság	15
2.3. A saját intézményem bemutatása.....	17
2.3.1. Az intézmény sajátos arculata.....	17
2.3.2. Iskolánk adottságai	18
2.3.3. Intézményen kívüli partneri kapcsolatok	18
2.3.4. Az intézmény fenntartható fejlődés érdekében tett intézkedései.....	19
2.4. Nevelés és fejlesztés a drámapedagógia eszközeivel	19
2.4.1. A drámajátékok szerepe	22
2.4.2. A szociális kompetencia fejlesztése drámapedagógiai eszközökkel.....	23
2.4.3. A közös alkotás öröme-a magyaróra és a drámapedagógia	23
2.4.4. Tanórán kívüli tanulás az általános iskolában	24
2.4.5. „Jó gyakorlatok”	25
2.4.6. Intézményi „jó gyakorlatok” (játékok).....	27
2.5. A szakmai fejlődés tényének összegzése	31
2.6. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről.....	31
3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása	32
3.1. A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkámban	32
3.2. Az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálása	32
3.3. További szakmai tervek	33
Felhasznált irodalom.....	34
Ábrák jegyzéke	36

Mellékletek.....	37
Nyilatkozatok.....	43

Bevezetés

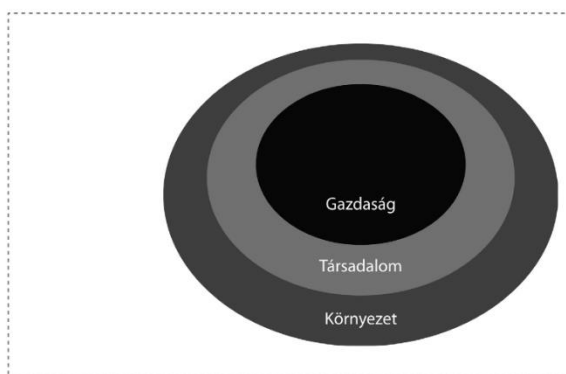
„A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg.”

/ A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000/

A fenntarthatóság mára már elkerülhetetlen fogalom. A mindennapi életünk során nap, mint nap előkerül, hiszen ez az emberiség léte. A fenntarthatóság nagyon fontos a társadalom számára, mert ez a jövő. Gyakran olvashatjuk vagy halljuk, hogy kölcsönbe kaptuk az unokáinktól, ezért kell megbecsülnünk és vigyáznunk rá. Ebből kifolyólag a fenntartható fejlődés tehát olyan cselekvési útvonalat ajánl, amely gazdaságilag hatékony, társadalmilag igazságos és felelősségteljes, a környezet tekintetében pedig egészséges (1. ábra).

1. ábra: *A fenntarthatóság dimenziói (Kardos, 2013)*

Pedagógusként fontosnak tartom a fenntarthatóságra nevelést, mivel mi példát mutatunk a tanulóink számára.

Fő feladatunk a fenntartható fejlődés közvetítése és a fenntarthatóságra nevelés; ezáltal egy minőségi oktatás, nevelés jöhet létre. Legfőbb célunk a gyermekekben kialakítani a megfelelő értékrendet, hogy felnőtt korukra tudatos fogyasztói lehessenek a társadalomnak. Itt nem csak egy-egy tanítási óráról van szó, hanem az egész iskola életét át kell fognia. A gyerekek jó példából és személyes élményekből tanulnak a legtöbbet, így fontos, hogy megismerjék a közvetlen környezetüket. A Tempus Közalapítvány által kiadott tanulmány szerint a fenntarthatóságra nevelés be kell, hogy épüljön a napirendbe. Ezeknek a feladatoknak a segítségével a környezet és a természeti értékek, hagyományok hatékony gazdái lehetünk (Kardos, 2013).

A fenntartható életvitel előmozdításának sikere érdekében számos hazai és nemzetközi tanulmány jelent meg az elmúlt 20–30 évben. Az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottság által kidol-

gozott mutatók szerint ez egy egész életen át tartó tanulási folyamat, amely arra neveli a tanulókat, hogy jó problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkezzenek; illetve eligazodjanak az életben a szabályok közt. Pedagógusként igyekszünk segíteni abban, hogy bevonjuk a pedagógiai tevékenységünkbe ezeket az alappilléreket (Kardos, 2013). Ez egy igen összetett feladat, melyre nekünk is szükségünk van, méghozzá a folyamatos megújulásra.

Munkám fókuszában a fenntarthatóságra nevelés, azon belül is hangsúlyosabban a fenntartható fejlődés társadalmi dimenziójának (közösséghez tartozás, felelősség, igazságosság) erősítése áll. Először a szakmai életutamat fogom bemutatni, majd ezt követően a szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredményeket ismertetem. Itt egy fogalmi áttekintéssel kezdem és csak azután térek rá, hogy milyen drámapedagógiai módszerekkel lehet elősegíteni a fenntartható fejlődés társadalmi megvalósulását alsó tagozaton. Különböző jó gyakorlatokat mutatok be ezzel kapcsolatban az intézményünkön belül (Kardos, 2013).

1. A portfólió összeállításának szakmai háttere

1.1. Szakmai életút bemutatása

*„Az irodalmat jellemezhetném úgy,
mint egy háztartási gépet,
ami segít, könnyebbé tudja
tenni a napjainkat.
Ezt a gondolatot hordozni-
igen, ez küldetés.”*
/Laczkfi János/

1.1.1. Tanulmányaim

Általános iskolába a kaposfüredi Benedek Elek Általános Iskolába, mivel itt csak négy osztály volt, utána felső tagozatra a kaposvári Toldi Lakótelepi Általános Iskolába jártam.

Középiskolai tanulmányaimat a kaposvári Táncsics Mihály Gimnázium magyar tagozatán folytattam. Az iskolában rendkívül erős színvonalú volt a magyar oktatás, ezért is ezt az irányt választottam.

2015 szeptemberében felvételt nyertem a Kaposvári Egyetem, most már Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem tanító szakjára, ahol a magyar műveltségterületet választottam. Az itt tanultakat a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnáziumban próbálhattam ki a gyakorlatban. Ebben az intézményben is számos segítséget, építőjelleget észrevételt és ötleteket kaptam ahhoz, hogy minél változatosabb és jobb órákat tudjak tartani. A tanító szakkal párhuzamosan beiratkoztam a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola kihelyezett kaposvári képzésére. Itt katekéta-lelkipásztori munkatárs szakot végeztem.

A tanító szak utolsó évében sikerült elhelyezkednem mint, óraadó hitoktató a városban. Heti két órában hittant tanítottam negyedik osztályosoknak. Két negyedikes csoportom volt, egyik a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskolában, a másik a Toldi Lakótelepi Tagiskolában. A tanítói és a hitoktatói szakot azért tartom hasznosnak, mivel sokszor a tanítás során a hittannal kapcsolatos tanulmányaimat fel tudom használni egy-egy órán, illetve a gyerekeknek tágabb értelemben el tudom magyarázni az adott témakört. Hadd hozzak csak egy példát: Amikor a karácsonyi ünnepre készülünk az utolsó órán szorososan ahhoz kapcsolódó játékos feladatokat készítek a gyerekek számára, melyet élveznek is. Általában kvízt, szókeresőt, puzzle-t oldhatnak

meg, vagy történet keretében ismerhetik meg; ezáltal bővebb ismerethez jutnak, és jobban megértik, hogy miből mi következik. Sőt azt vettem észre, nagyon sok gyermek nem is tudja ezeket a dolgokat, és téves ismeretekkel rendelkeznek, így fontosnak tartom, hogy rendet tegyünk a gondolataik között.

A kéthónapos tanítási gyakorlatom óta a Toponári Tagiskolában dolgozom.

1.1.2. Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola Toponári Tagiskola: 2019-

Most már a ötödik tanéve tanítok ebben az iskolában. Napközis nevelőként kezdtem első osztályban, és ötödik osztályban magyar nyelv és irodalmat oktattam, illetve heti két napot szintén napközis foglalkozásokat vezettem ötödik osztályban. Utána mind a két osztályt vittem tovább, annyiban változott, hogy akkor csak második osztályban voltam napközis nevelő, hatodik osztályban pedig csak magyart tanítottam.

A 2019-es tanévtől 1. osztályos napközis tanító lettem. Ez egy új élethelyzetet hozott a számomra. Az elsőöknék is be kellett illeszkedni, s ugyanakkor nekem is meg kellett szokni az új helyzetet. Éles váltás volt egyszer az ötödik osztályban lenni, utána meg egyből az első osztályban. Mostanra már megszoktam. Két délutánt az ötödik osztályban voltam és hármat az elsőöknél. Nehéz volt azonban a hirtelen sok új inger, illetve hogyan kezeljem az újonnan megérkezett legkisebbeket.

Szerencsére nem volt teljesen idegen számomra a környezet és a kollégák, mivel itt töltöttem a gyakorlatomat. Nagyon sok segítséget kaptam és kapok most is. Igyekeztem együttműködni a délelőtti kolleganővel, akihez bármikor fordulhattam, ha segítségre volt szükségem. Magyar nyelvtan és irodalom tantárgy tanításához is rengeteg szakmai segítséget kapok. Többször ültünk össze a magyaros kollégákkal, s beszéltük át, ők mit hogyan, milyen módszerekkel tanítanak. Ezáltal egymásnak adunk ötleteket is. Természetesen bárkihez fordulhatok, mert mindenki segítőkész.

Intézményünk számos programot szervez, úgy mint környezetismereti vetélkedő, olvasási verseny. Az elmúlt időszakban azonban (főleg a koronavírus járvány miatt) egynehány programot nem tudtunk megtartani.

Így nem tudtam magam kipróbálni, hogy milyen lehet a gyerekeket felkészíteni egy olvasási versenyre.

Remélem a közel jövőben lesz majd erre lehetőségem, és más egyéb dologra is, mert szeretném a tudásomat még tovább fejleszteni, és majd kamatoztatni.

Tavaly másodikosoknál napköziztem és hatodik osztályosoknál tanítottam magyart alap csoportban (A mi intézményünkben felső tagozaton csoportbontásban tanulhatnak a diákok. Vannak emelt csoportos tanulók, akik könnyebben veszik az akadályokat és vannak az alap csoportban résztvevők, akiknek több megerősítésre van szükségük.) A délelőtti kolléganőmmel folyamatosan egyeztetve alakítottuk a gyerekek programjait, mindig megbeszéltük az aktuális gondokat vagy esetleg mire kell nagyobb hangsúlyt fektetni a délutáni munka során. A tapasztaltabb kollégáktól bármikor kérdezhetek, ha gondom van és segítségre van szükségem. Az elmúlt időszakban azt tanultam, hogy kitartónak és türelmesnek kell lenni, ha valami eredményt szeretnénk elérni a gyerekekkel és a szülőkkel együttműködve. Nagyon fontos ez a hármas egység, hiszen ha már az egyik hiányzik, akkor azt már erősen megérik a felek.

Ettől a tanévtől kezdve osztályfőnökként tevékenykedem. 4. osztályosok vagyunk. A gyerekeknek én tanítom a matematikát, a magyart, környezetismeretet és rajzot. Illetve ötödik osztályban tanítok magyart és hatodik osztályban elkezdtem drámát tanítani.

A tudást, a megszerzett tapasztalatokat sokféle módon osztjuk meg egymással. Néhány kollégával minden napos kapcsolatban vagyok, akikkel napi szinten meg tudjuk beszélni az aktuális dolgokat. Van olyan kollégám, akivel össze szoktunk ülni, hogy megosszuk egymással a jó gyakorlatokat, vagy ő mit tapasztalt az elmúlt időszakban az adott osztálynál, csoportnál. Aki továbbképzésen vett részt az elmúlt időszakban ő az értekezletek alkalmával szokott beszámolni a kollégák számára röviden miről és milyen témában vett részt az előadáson. Van internetes csoportunk is, ahol meg tudjuk osztani a fontos információkat egymással.

Kicsit visszakanyarodnék a digitális oktatásra. Amikor ugyanis bejelentették, akkor hirtelen kellett megoldást találni az aktuális helyzetre, hiszen napokon belül folytatni kellett a tanítást. Akkor is összeültünk és közösen ötletelve jutottunk egyezésre, hogyan lehet a gyerekek számára egyszerűbbé tenni a tanulást. Megmutattuk egymásnak hogyan kell használni az egyes digitális felületeket, aki esetleg nem volt benne annyira ügyes. Az első digitális oktatás során még nem volt lehetőség a kamerás tanításra, így csak megírtuk a gyerekeknek az anyagot és kész. Én ezt úgy gondoltam, hogy nem elég, ezért hangfelvételt készítettem a tananyagokhoz magyarból az ötödikes gyerekeknek illetve vázlatot is küldtem, hogy minél könnyebben tudjanak tanulni. A második digitális oktatás alkalmával már a Kréta rendszeren keresztül tudtuk órát tartani, ezáltal élő szóban tudtam a gyerekekkel kommunikálni és prezentációt is ki tudtam neki vetíteni.

A jelenlegi oktatás során is igyekszem minél több digitális feladatot bevinni a csoportjaim számára, hisz ez a jövő. Azt veszem észre, hogy élvezik is, hogy kicsit a könyvben, kicsit a táblánál dolgozunk.

Összegezve, úgy gondolom, hogy mindig lehet valami újat tanulni, csak nyitott szemmel és füllel kell járni. Mindig rengeteg ötletre tehetek szert a kollégáimtól, illetve a különböző tanítással kapcsolatos csoportokból.

1.2. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek. Személyes célok, feladatok a képzés során

Az önértékelést a SWOT analízis segítségével végeztem. A SWOT elemzés egy széleskörűen ismert stratégiai eszköz. Segít megérteni az erősségeket, gyengeségeket, a felkínálkozó lehetőségeket és az esetlegesen fennálló veszélyeket.

Ez a kifejezés egy betűszó, mely a következőt jelenti:

S-Strengths: Erősségek

W-Weaknesses: Gyengeségek

O-Opportunities: Lehetőségek

T-Threats: Veszélyek

Az elemzés segítségével az a célom, hogy a drámapedagógia képzés kapcsán kapjak egy képet arról, hogy mire szeretném használni, hova tudom a saját eszköztáramba beépíteni. A mi csoportunknak megfordították a mintatantervben szereplő tárgyak sorrendjét, ezáltal először a szakvizsgára felkészítő tárgyakat tanultuk a tavalyi tanévben. Most a drámapedagógiai tárgyakat tanuljuk. Ez azért áll közelebb hozzám, hiszen ettől tanévtől kezdve tanítok drámát hatodik osztályban, ahol tudom alkalmazni az itt tanultakat.

A képzésnek úgy indultam neki, hogy rengeteg jó gyakorlatot tudunk majd elsajátítani, melyet majd a saját egyéniségünkre és csoportjainkra szabva alakíthatunk.

SWOT elemzés		
Belső tényezők	Erősségek	Gyengeségek
		+türelem +kitartás +empátia +kommunikáció

Külső tényezők	Lehetőségek	Veszélyek
	+új informatikai eszköz megismerése +továbbképzésen való részvétel +más intézménnyel való együttműködés, ezáltal bővíthetjük a módszertárunkat.	–helyettesítések –megbecsülés hiánya –sok adminisztráció

1. táblázat: Az önértékelésem SWOT analízise (saját szerkesztés)

Elsőként az erősségekkel kezdeném. Úgy gondolom mindenkinek vannak erősségei és gyengeségei egyaránt. Erősségem, hogy türelmes, kitartó vagyok, hiszen ez elengedhetetlen a pedagógus szakmában. Precíz is vagyok, mert szeretem rendet és a rendszerezett dolgokat. Empatikusnak is mondanak, mivel mindenkit meg szoktam hallgatni és megértőnek tartom magam. Megkérdeztem még kollégáimat is és azt mondták, hogy alázatos vagyok. Igyekszem mindenkire alkalmazkodni, úgy, hogy mindenkinek jó legyen. Ami még erősségként szolgálhat, hogy fiatalként nyitott vagyok az új dolgokra.

Gyengeségként, amelyben esetlegesen fejlődnöm kell az a kommunikáció. Sokszor nem állok ki magamért, vagy nem tudok az esetek többségében nemet mondani. Bővítenem kell még a szakmai, módszertani tudásomat, hogy ezáltal a lehető legjobban végezzem az oktatói és nevelői munkámat. Erre is jó ez a képzés, mert új tudásra is szert tehetek.

A saját intézményemben lehetőségem van megvalósítani önmagammat, így ki tudok teljesedni a munkám során. Meghallgatnak és nem vetik el rögtön, ha valami új ötletem támad. Egy másik kiemelkedő dolog a mi iskolánkban, hogy hatalmas zöld területtel rendelkezünk, ahol a gyerekek nagyokat tudnak játszani. Családias légkörben dolgozhatunk, hiszen a kollégák egy része helybéli, illetve nem túl nagyok az osztálylétszámok, amivel könnyebben lehet haladni.

Esetlegesen veszélyt jelenthet a remélem hamarosan eljövő családalapítás. Akkor majd nem az iskola, a tanítás kerül előtérbe, hanem maga a család. Továbbá ez a negyedik faktor több tényezőtől tevődik össze: Nem csak a magánéletben levő dolgok éleződhetnek ki, hanem az iskolában is vannak dolgok, amelyeket meg kell oldanunk éppen azzal, amit az adott helyzet kínál. Sajnos a tavalyi évtől kezdve meg kellett küzdjünk az energiaválsággal, ami

számottevő megszorításokkal járt. Hozhatnám még példaként a magas korfát, vagy a folyamatos helyettesítéseket, melyek egy idő után a még fiatalabb generációt is a kiégés útja fele indíthatja el.

2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények

A kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása

Saját szakmai kompetenciám erősítése érdekében nagyobb rálátást szerettem volna kapni az iskola szervezeti kultúrájával kapcsolatban. A következő részben ezzel folytatom portfólióm összeállítását. Ezután majd a saját intézményem bemutatása következik.

2.1. Az iskola szervezeti kultúrája

A munkahely egy szervezet, melynek céljai kijelölik a feladatunkat. Az intézményeknek több dokumentummal kell rendelkezni, amelyben megfogalmazzák saját szakmai arculatukat, amit a Pedagógiai Programban megjelenítenek.

A szervezeti kultúra a tagok által elfogadott, közösen értelmezett, mélyen beágyazódó értékek, attitűdök, meggyőződések, hiedelmek és normák rendszere, az intézményre jellemző viselkedésminták együttese (Serfőző, 2005).

2.1.1. Quinn „versengő értékek” –modellje

a) Szabályorientált kultúra

Mindenkinek pontosan meghatározott szerepe, feladata van. Legfőbb cél: a szabályok követése, a formális pozíciók tisztelete. Ide két fontos szerep tartozik: a szabályozottság, és a szervezethez. A hierarchiában a stabilitás, a folyamatosság megteremtésének eszköze a szabályozás, a dokumentálás és az információáramlás megszervezése. Különbözőképpen mozdítja előre a munkát tervezéssel, szervezéssel, ütemezéssel; összehangolja a pedagógusok munkáit, kezeli a kríziseket, munkaszervezési kérdésekkel foglalkozik. Még jellemző a rugalmas működés, belső kapcsolaton van a hangsúly. A morál eszközével az emberi erőforrások fejlődését igyekszik biztosítani. Mennyire egyediek az intézmények, ezt a sajátosságot hangsúlyozza a szervezeti kultúra fogalma. Arra keresik a választ, hogy az intézmények mennyire egyediek, van-e saját érték-és normarendszerük (Serfőző, 2005).

A környezeti feltételek rendkívül meghatározóak az iskola életében. Nem mindegy a gyerekek létszáma és az iskola strukturális jellemzői. Nagy mértékben befolyásolja a munka sikerességét az osztályok létszáma, nyilván kisebb létszámú osztállyal könnyebben dolgozunk, illetve amellet sem mehetünk el szó nélkül milyen az adott osztály képessége (Serfőző, 2005).

Ami még nagyon fontos a létszám mellett, az az iskola strukturális jellemzői. Meg kell néznünk milyen külsőleges és belsőleges jellemzői vannak egy iskolának. Minden iskolának másak az adottságai. Körül kell nézni milyen, mekkora termek vannak, hogyan férnek el az adott osztályok.

Sokban különbözik egy egyházi, állami vagy alapítványi iskola. Csapatszellem, elkötelezett, együttműködő, összetartó, barátságos nevelőtestület, erős csapatszellem.

A vezetők szerepe nagyon hangsúlyos (Bakacsi, 1996).

Tradicionalisan az iskola jól szabályozott intézmény, jól körülírt szerepekkel, gyakori ellenőrzéssel, formalizált és tekintélyelvű. A tapasztalat azt mutatja, hogy a tanárok igénylik a visszajelzést a munkájukról akár a diákok, szülők vagy a vezetőjük részéről (Serfőző, 2005).

2.1.2. Szervezettípusok

Az iskolákat többféle szempont alapján is besorolhatjuk. Az iskolák tulajdonlás alapján köztulajdonban vannak, de lehetnek magántulajdonban lévők is. A mi iskolánk köztulajdonban levő intézmény, méghozzá tevékenység alapján termelő és szolgáltató is.

Szervezeti célok szerint is osztályozva a közszolgálati szervezetek közé tartozik. Ezeknek az intézményeknek a feladata a közösség szolgálata. Funkcióikat egyfelől a ténylegkereslet, másfelől a politika határozza meg. Ez teljes mértékben igaz, hiszen nem mindegy mennyi az adott gyermekek létszáma iskolai szinten vagy osztályszinten sem. Úgy gondolom, minden iskola arra törekszik, hogy minél több gyerek szeressen odajárni, vagy tudjon beiratkozni, például egy első osztály elindításakor. Az a legjobb amikor már két osztályt is el tudnak indítani egy adott évfolyamon belül. Költségvetésük az államtól és az önkormányzattól függ (Bakacsi, 1996).

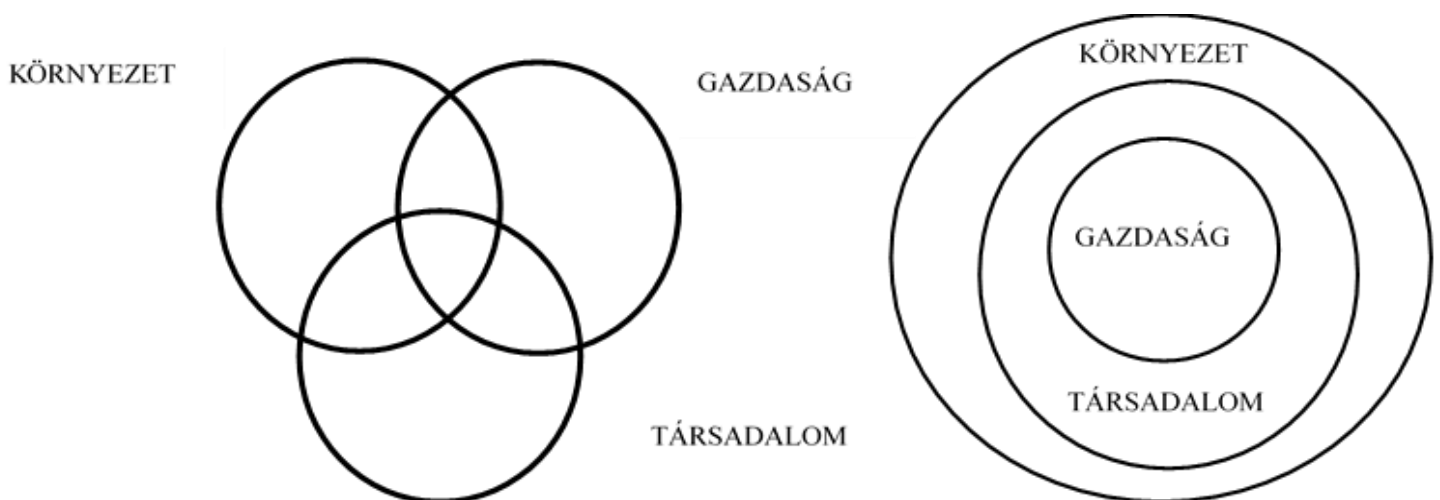
Az óvodák, iskolák mint szervezetek sajátosságai elsősorban társadalmi és szellemi kultúra átadója, de nem csak ő hat a gyermekekre. Nehéz felmérni, hogy a nevelés elérte-e a célját, homályos, hogy miben ragadható meg a sikeressége. A környezeti igényeket hivatottak kielégíteni, közszolgáltatást nyújtanak. Az óvodák, az iskolák által végzett szolgáltatás, a nevelés folyamán megvalósuló pedagógus-gyermek kölcsönhatás alapvetően befolyásolja annak eredményességét. Szerintem még ehhez a kettős kapcsolathoz nagyban hozzájárul a szülői támogatás is, hogy mennyire áll a gyermeke mellett; illetve a szülő és a pedagógus együttműködve lehet igazán eredményes a gyermek irányába. A pedagógus saját személyisége a legfontosabb munkaeszköze. A tanárok is nagymértékben hozzájárulnak az intézmény működéséhez (Bakacsi, 1996).

A kötődés, az alkalmazottak közérzete, és a munkahely légköre nagyon sok mindentől függ. Nagyon összetett kérdés, főleg a mai világban. A jó légkörű szervezet magában hordozza a jó munkahelyi közérzetet, ami jó hangulatú munkavégzést eredményez és ez visszahat a gyerekekkel való együttműködésre is. A jó légkörű szervezet még magával hozza a pályával való elégedettséget. Ez igencsak bonyolult kérdés, hiszen most az oktatás és az egészségügy is elég nehéz helyzetben van. Az emberek, köztük a pedagógusok is szeretnék változást az oktatásban, hiszen nem mindennel értenek egyet. Sajnos, ha nem történik valami nagy változás, akkor előbb-utóbb még nagyobb bajban lesz az oktatási rendszer. Akár egy tantestületen belül is lehetnek különböző vélemények, amelyek könnyen konfliktushoz vezetnek. Mi az iskolánkban igyekszünk mindenkinek a saját döntését tiszteletben tartani (Bakacsi, 1996).

Vannak olyan körülmények, melyek most megnehezítik az iskolák életét, de alkalmazkodnunk kell az adott helyzethez. Például nem igazán lehet fénymásolni, vagy csak nagyon keveset. Szabályozzák az iskoláknak a fűtését is.

2.2.Fenntarthatóság

Fenntarthatóságról akkor beszélünk, amikor ember alkotta rendszereket (ágazatokat, létesítményeket, szervezeteket, városokat) akarunk fenntartani, vagy ember által történő természeti rendszerek rombolását kívánjuk megakadályozni. Tehát nem önmagában a természet, a környezet megvédéséről van szó, hanem az emberi tevékenységek és a társadalom különböző rendszereinek a megfelelő feltételeinek, működőképességeinek a biztosításáról (Molnár, 2019).

2. ábra: A fenntarthatóság dimenziói II.

A fenntarthatóság részeit, dimenzióit többféleképpen is ábrázolhatom. A fenti ábra is nagyon jól ábrázolja magát a fogalmat. A baloldalon található ábra azt jelenti, hogy a környezet, a gazdaság és a társadalom gyakran egyformán van ábrázolva, hogy mindegyik egyaránt fontos. Nem fejezi ki a rendszerek egymásra utaltságát, összefüggését. Valahogy mégis lehet bennük valami közös, hiszen van egy közös metszet, amely összetartja ezeket a dimenziókat.

A jobb oldalon található ábra az előbbi sorrendben egymásba ágyazott rendszerek ábrázolása, vagyis szorosán összekapcsolódnak egymással, ok-okozati viszonyban vannak (Molnár, 2019).

Egy másik egyszerűen megfogalmazott definíció a fenntarthatóságra: „anélkül elégíti ki a jelen szükségleteit, hogy veszélyeztetné a jövő generációk lehetőségét saját igényeik kielégítésére”. Azaz fenntartható például az a fejlődés, melynek során nem használunk fel minden, korlátosan hozzáférhető nyersanyagot, vagy nem szennyezzük be visszafordíthatatlanul vizeinket. Természetesen a fogalom nem korlátozható csak a környezeti problémákra, hanem a hármas egység (környezet, társadalom, gazdaság) harmonizálásával valósítható meg.

Környezeten belül sok mindenre kell odafigyelnünk. Ezalatt érthetünk odafigyelést, környezeti felelősséget (Molnár, 2019).

- Környezetünk védelme, környezettudatos magatartás, tudatos fogyasztás.
- Állat-és növényvilág védelme, biológiai sokszínűség.
- Természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás, és a megújuló energiaforrások használata.

Társadalmi dimenzió, azaz elfogadás, ami társadalmi felelősséget is jelent.

- Esélyegyenlőség, szociális igazságosság, társadalmi különbségek.
- Szolidaritás, társadalmi sokszínűség, békés egymás mellett élés.

Gazdasági dimenzió, azaz felelős megközelítés:

- Környezeti terhelés csökkentése.
- Emberközpontúság, mindenki irányába.
- Társadalmi szerepvállalás fontossága (Molnár, 2019).

Fontosnak tartottam először tisztázni a fenntarthatóság fogalmát, hiszen előkerül a mindennapi életünk során, főleg az iskolai életben. Példát, útmutatást kell adjunk a tanítványaink számára, hogy egy jobb jövőt tudjanak teremteni saját maguk számára. Mi saját magunknak kell tenni a környezetünkért. A fenntarthatóság kapcsán használt mondatot idézném: „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” (Molnár, 2019)!

2.3. A saját intézményem bemutatása

Az intézmény neve: Kaposvári Kodály Zoltán
Központi Általános Iskola Toponári Tagiskola

Az intézmény címe: 7400 Kaposvár, Toponári út
62.

Az intézmény típusa: általános iskola

weblap: <https://topsuli.wordpress.com/>

Letöltés dátuma: 2023. 11. 18. 11:20

A Toponári Általános Iskola jogelődje 1947-ben kezdte meg működését.

A **Toponári városrész** egyik legrégebb műemlék épületében az egykori Festetics kastély falai közt folyik a hagyományokat tisztelő, gyermekközpontú nevelő-oktató munka.

Tanulóközösségünk

Tanulói létszám: 292 fő

Hátrányos helyzetű tanulók száma: 5 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma: 5 fő

SNI-s tanulók száma: 27 fő

BTM-s tanulók száma: 11 fő

2.3.1. Az intézmény sajátos arculata

Iskolánkban 28 pedagógus tanít. Szakmai munkaközösségekbe tömörülve (tanítói, napközis, humán, természettudományos, környezeti nevelési) végezzük minden napi munkánkat. A tanév folyamán ezek a munkaközösségek iskolai és városi programokat is szerveznek. Ilyenek pl. a városi idegen nyelvi kereskedő játék, a környezetvédelmi vetélkedő alsó- és felső tagozatosoknak.

Alsó tagozatban az olvasás tanítása szótagoló módszerrel történik a helyesírási ismeretek elsajátítása, megalapozása érdekében.

Intézményünk kiemelt területként kezeli az alapkészségek fejlesztésén túl a magyar nyelv és irodalom, az informatika, a matematika és az idegen nyelvek oktatását.

A pedagógiai programunkban meghatározott módon kiemelt területként foglalkozunk az idegen nyelv oktatásával. A német és angol nyelv oktatása az első osztálytól működik csoportbontásban. Olvasni szerető diákjaink a folyamatosan bővülő iskolai könyvtárat is látogathatják.

Rendszeresen részt veszünk tanulmányi versenyeken, pályázatokon, valamint mi is szervezünk városi, megyei szintű vetélkedőket és sportversenyeket (környezetvédelem, Idegen nyelvi kereskedőjáték, Irodalmi vetélkedő).

Intézményünk 2005-ben vehette át az Oktatási Minisztérium és a Környezetvédelmi Minisztérium által létrehozott Ökoiskola címet, majd 2012-ben az Örökös Ökoiskola kitüntető címet, amely környezettudatos nevelőmunkánkat ismeri el, s meghatározza intézményünk további fejlődésének irányvonalát is.

Iskolánk a Kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskola telephelye, emellett néptánc csoport is működik az Együd Árpád Alapfokú Művészeti Iskola keretében.

A sportszarnokot kihasználva különböző sportok alapjait tudják gyermekeink elsajátítani szakemberek felügyeletével, irányításával. Fiú röplabdában az ország legjobb utánpótlás nevelő iskolái közé tartozunk. Testnevelés órán belül sajátítják el diákjaink az úszás és a korcsolyázás alapjait.

2.3.2. Iskolánk adottságai

A területünkhöz tartozó 6 hektáros, szépen gondozott park helyi védettséget élvez. A kaposvári iskolák közül a legszebb természeti környezettel rendelkezünk. Tanulóink sok időt töltenek a tiszta levegőn, a korszerű fa eszközökből készült játszótéren és a nagy füves udvaron.

Hagyományos rendezvényekkel, családi nappal, játszóházakkal, egyéb szabadidős programjainkkal tanulóinkon kívül a szülőket, az idős embereket, óvodásokat is igyekszünk behozni az iskola falai közé.

2.3.3. Intézményen kívüli partneri kapcsolatok

Szoros kapcsolatot ápolunk a helyi Festetics Karolina Központi Óvodával is. Az iskolába készülő gyerekek beilleszkedését nem csak a kölcsönös hospitálások könnyítik meg, hanem a „Hívogat az iskola” program is. Ennek keretében a gyerekek nemcsak jövőd tanító nénijüket, hanem iskolánkat is megismerhetik.

A település minden napjainak is aktív részesei vagyunk. Minden rendezvényen részt veszünk, műsort adunk. A szülői munkaközösség, a területi önkormányzat is aktívan támogatja, segíti munkánkat.

2.3.4. Az intézmény fenntartható fejlődés érdekében tett intézkedései

Bemutatom intézményem a fenntarthatóság fejlődése érdekében tett intézkedéseit.

Intézményünk 2005-ben vehette át az Oktatási Minisztérium és a Környezetvédelmi Minisztérium által létrehozott Ökoiskola címet, majd 2012-ben az Örökös Ökoiskola kitüntető címet, amely környezettudatos nevelőmunkánkat ismeri el, s meghatározza intézményünk további fejlődésének irányvonalát is.

Minden tanévben igyekszünk érdekes szabadidős foglalkozásokat tartani a gyerekeknek. Október elején Diákönkormányzatunk megrendezte a „Kisállatsimogató” programot, majd a szokásos halloween-i tökfárgó délutánt.

Az október 23-ai műsorral méltón emlékeztünk nyolcadikosaink által az '56-os hőseinkről.

Szerencsére az idei tanévben meg tudtuk tartani a „Toponári Advent” című programunkat, hiszen az elmúlt néhány évben a koronavírus járvány miatt sajnos elmaradt. Ilyenkor összegyűlik a toponári Flórián téren a falu apraja nagyja, hogy együtt tudjuk megünnepelni az advent kezdetét. Műsort adtak iskolánk tanulói és a Festetics Karolina Központi Óvodai gyermekei.

A könyvtárban is számos program várja a gyerekeket, évszakhoz köthető foglalkozások, illetve biblioterápián vehettek részt folyamatosan. Az idei tanévtől a gyerekek részt vehetnek a Takáts Gyula Megyei és Városi könyvtár foglalkozásain havonta egyszer, illetve könyvet is tudnak kölcsönözni.

Emellett kiemelném iskolánk képzési és tanulmányi eredményeit. Rengeteg gyönyörű verseny eredményességéről számolhatok be, amely iskolánk hírnevét öregbíti; legyen szó sportól, zenéről vagy valamilyen tanulmányi versenyről.

2.4. Nevelés és fejlesztés a drámapedagógia eszközeivel

Ha a drámapedagógiát említjük a legtöbb embernek a színház és az irodalom juthat az eszébe. „A drámapedagógia a személyiségfejlesztésnek olyan módszere, amelynek során az egyén ismeretei, készségei, képességei, társas kapcsolatai a nevelő (drámatanár) által irányított, csoportban végzett, közös dramatikus cselekvés révén fejlődnek. [...] Azaz a drámapedagógia a játéknak a pszichológiailag is igazolt személyiségfejlesztő hatását aknázza ki, mindeközben közösség jellegű és célzatú is” (Jaskóné, 2020:226).

Fontos megemlítenem a drámapedagógia megjelenését Magyarországon. Az 1970-es években vert gyökeret. A kezdetekkor csak a színjátszó csoportok munkáját befolyásolta a drámapedagógia. De annak köszönhetően, hogy megalakult a Magyar Drámapedagógiai Társaság 1988-ban. 1991-től Drámapedagógiai magazint is létrehozta, melyben fontos írások jelentek meg a témában (Jaskóné, 2020).

Hazánkban sajnos még nem annyira elterjedt, hogy a drámapedagógia széles eszköztárát kihasználjuk. A dráma óriási segítség lehet az ismeretanyag átadásában, de a társas kapcsolatok során mozgósított készségeink magasabb szintre emelésében is. Rendkívül fontos a dráma az oktatásban akár az egyén, akár egy kiscsoport számára. A legfontosabb a gyermek érzelmi nevelésének a beemelése (Jaskóné, 2020).

A játék önfeledt öröme és a cél elérése nyújtotta sikerélmény ösztönzi a résztvevőket a tudatos együttműködésre. A drámapedagógia remek eszköz arra, hogy a résztvevők megismerjék önmagukat, társaikat, és felismerjenek bizonyos élethelyzetekből fakadó problémákat azok megoldásaival együtt (Jaskóné, 2020).

Szükség van a megfelelő érzékkel rendelkező pedagógusra is. A legfőbb szempont az aktív tapasztalatszerzés. A tanár partnerként van jelen, nem előadóként, így azonnali visszajelzést kaphatunk. A fő terület, amit el szeretnénk érni a tananyag elsajátítása, olyan módon, hogy más készségük is fejlődik: az empátia, a figyelem megosztása, a társas együttműködés. Itt is mint mindenhol egyszerűbb kisebb létszámú csoportokban dolgozni, mert úgy jobban oda lehet figyelni a másokra.

Tanítóként (magyar nyelv és irodalom műveltségterület) úgy gondolom, hogy a magától értetődő a magyar nyelv és irodalmat megvizsgálom, miként hasznosíthatom a drámát. Természetesen a többi órába is bele lehet építeni, úgy, hogy a tanulók észre sem veszik, hogy játszva tanulnak, ami a legfontosabb (Jaskóné, 2020).

Az irodalmi művek elsajátítása, befogadása, megértése is hasonló készségeket igényel, mint egy drámás tanóra. A tanulóknak érzékennyé, nyitottá kell válnia a különböző problémafelvetések esetén, illetve képes legyen arra, hogy befogadja az esetleges megoldásokat, amelyek az adott óra problémájára fókuszálnak. Ennek ellenére a legfőbb problémát az adja, hogy a tanulók nem mindig tudnak belehelyezkedni az adott szituációba, amelyet egy mű felvázol. Ezeket segíthet a dráma, ha egy adott művet közösen dolgozunk fel különböző szempontokkal, módszerekkel, játékokkal színesítve, ami könnyebbé teszi a megértést, mintsem az önálló tanulást.

A cél az általános készségfejlesztés, valamint a beszéd-, a mozgás- és a kifejezőkészség szintjének ugrásszerű megnövelése (Jaskóné, 2020).

A drámaóra nem felesleges, nem céltalan, meghatározott terv alapján kell eljutnia a tanulóknak a kiindulási helyzetükből egy probléma megoldásáig, mindezt úgy, hogy a tanár látszólag pusztán facilitátorként van jelen az óra menetében.

A tanulók az eddig megismert készségeket nemcsak fejlesztik a dráma különféle eszközeivel, hanem az irodalom egy meghatározó elemére, a mögöttes tartalom felismerésére is képessé válnak. Elkezdenek érdeklődni, gondolkodni, kutatni (Jaskóné, 2020).

Bármelyik másik tanítási órán is alkalmazhatók a drámapedagógiai eszközök. Legyen az történelem, matematika, környezetismeret, vagy akár osztályfőnöki óra. Itt ugyanis direkt módon történő konfliktus feldolgozás is lehetséges. Mindig akad olyan probléma, amit meg kell oldani. Osztályfőnökként leginkább azt tapasztalom, hogy osztályon belül is felmerülhetnek egyéneket, vagy az egész osztályt érintő esetek. Ezekre szinte azonnal megoldást kell keresnünk. Igyekszem több lehetőségre is támaszkodni. Például: Iskolánkba minden héten egyszer jön egy szociális segítő munkatárs, akit felkértem, hogy tartson foglalkozásokat a gyerekeknek. Míg a gyerekek sokat játszanak, beszélgetnek, én ez idő alatt külső szemlélőként meg tudom őket figyelni, hogyan is viselkednek adott szituációban (Jaskóné, 2020).

Ami még hasznos lehet a tanulók számára évfolyami szinten az a hit-és erkölcsstan bevezetése. Itt is lehetőségük nyílik, hogy kibeszéljék a problémáikat és megpróbálják megérteni a körülöttük zajló dolgokat. Kérdés felmerülése esetén segítséget kérhetnek tanítójuktól, és mi a lehető legjobb tudásunk szerint igyekszünk válaszolni.

Középpontban az egyén erkölcsi érzékének és erkölcsi gondolkodásának fejlesztése áll. Alapvető értékek kerülnek elő: segítség, megértés, együttérzés, törődés, szabadság, felelősség, tolerancia, becsületesség. Ezek a tanulók lelkiismertének fejlődését szolgálják. A tantárgy kapcsán a tanulók számos konfliktussal, emberi magatartásformával, sorssal, dilemmával találkoznak, melyek nemcsak tájékozottsága és gondolkodási képessége, hanem érzelmi és erkölcsi fejlődésüket is szolgálja.

Mindenesetre azt vehetjük észre, hogy a foglalkozásvezetőre óriási felelősség hárul, hiszen kettős szerepet tölt be: mint szemlélő, aki irányít is, illetve szereplőként, aki előregördíti a folyamatokat. A drámás tanóra a pedagógusnak és a diákoknak is újabb és újabb tanulási lehetőségeket, tapasztalatszerzést jelent.

Főbb pedagógiai alapelvek:

- A tanulók komplex személyiségfejlesztése.
- A személy aktivizálása, belső motiváció felkeltése, fenntartása.
- Fontosnak tartja a nevelés három színterét: család, iskola, társadalom.

-A tananyag kiválasztása és megvalósítása kapcsán figyelembe veszi a korosztályok életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit, valamint lehetőséget kapnak a tanulók/tanulócsoportok az egyéni sajátosságok szerinti differenciálásra.

-Az etika tantárgyban elsődleges a morál-és morális fejlesztés, az érzelmi, érzületi nevelés.

-A nevelés mindig egy társadalmi közegben történik, így a nemzeti értékeink megismerése és megőrzése alapfeladat.

-Olyan tartalmakat kapjon, amelyek segítik saját értékrendjének gazdagításában, és az alapvető értékek emberi életben betöltött szerepének megértésében (Nat, 2020).

2.4.1. A drámajátékok szerepe

A drámajátékhoz a társas befolyásolást és az emocionális tapasztalatot is köthetjük. A tapasztalati tanulás jelentősen befolyásolja a tanulás észlelését, gondolatait, attitűdjét valamint értékorientációját. Egy-egy gyakorlat során a tanulók kipróbálhatnak számukra új helyzeteket, ki-mozdulhatnak a komfortzónájukból, de ehhez minél gondoskodóbb, támogatóbb, elfogadóbb társas környezet szükséges.

A tanulási környezet sok tekintetben különbözik a hagyományos keretektől. Élmények átélését, a gondolkodásmód változását biztosítja a gyerekek számára a drámajáték eszköztára. A dráma módszertana a tapasztalati tanulásra támaszkodik úgy, hogy a kommunikációhoz érzelmet, mozgást is társít. A résztvevők egy-egy problémára alternatív megoldásokat keresnek. A játékvezető a megoldás folyamatát facilitálja. Fontos a motiváltság, hogy a tanulók szívesen vegyenek részt a játékokban. Esetlegesen választ kaphatnak egy kérdésükre valamelyik feladaton keresztül. A társak jelenléte, közreműködése is kiemelt szerepet tölt be. A hagyományos óra keretein belül zavaró, ha beszélgetnek, de drámaórán megtapasztalhatják a társakkal való szoros együttműködést. Új dolgokat fedezhetnek fel a másokban (Szitó, 2005).

Ettől a tanévtől kezdve tanítok iskolánkban a hatodik évfolyamon drámát. Ez az óra kötetlenebb, mint az összes többi. Itt a gyerekek felkelhetnek a helyükről és mozoghatnak. Az óra elejét mindig beszélgetőkörrel indítom, ahol mindenki megoszthatja, ha szeretné mi történt vele az utóbbi időben. Ezáltal megláthatom milyen lelkiállapotban vannak, milyen jellegű foglalkozásra van szükség. Utána sok-sok játékot viszek a gyerekeknek, amit tudunk közösen játszani. Van olyan is, amikor én csak játékvezetőként veszek részt. A gyerekek önálló egyediségek és az osztályok összetétele is teljesen más, ezért nem mindig vihetem be ugyanazokat a játékokat mindegyik osztályba. A tanulók szívesen játszanak, így felszabadultabbak lesznek. A tanórákra

is be lehet csempészni egy-egy ilyen jellegű játékot, így annál színesebbé, érdekesebbé tudom tenni a gyerekek számára. Ez jobban meg is marad a számukra.

2.4.2. A szociális kompetencia fejlesztése drámapedagógiai eszközökkel

A társadalmi dimenzió erősítése érdekében a pedagógiai kultúrában leginkább a szociális kompetenciák fejlesztése a legfőbb cél.

A szociális kompetencia fogalmát többféleképpen definiálhatjuk: az együttműködési és kommunikációs készség szerepének hangsúlyozása. Ezek a legalapvetőbb pillérei, de még meg kell említenem az önirányítást és az önbizalmat, a megfelelő társas interakciók megválasztásának képességét, illetve az empátikus kapcsolódás képességét (Imre, 2018).

Napjainkban egyre fontosabbá válik a szociális kompetencia fejlesztése. „Az oktatás a társas interakciók fontos színtere, mind egyének, mind csoportok között, emiatt kétségkívül megjelennek a szociális kompetenciák – és azok lehetséges fejlesztése – az oktatási folyamat során” (Imre, 2018:9).

Imre (2018) tanulmánya ismertet egy tehetséggondozó drámatábort, ahol a szociális kompetenciákat vizsgálták. Az ötnapos tábor alatt sokkal nagyobb lehetőségük volt megélni az egyes kompetenciákat, illetve meg is tudták figyelni magukon. Előtérbe kerültek mind a verbális-és nonverbális kommunikáció is. Rengeteg pozitív tudásra tettek szert. Ezeket nap, mint nap megélhették, míg az iskolában ugyanezek az élmények jellemzően heti egy-két alkalommal fordulhatnak elő (Imre, 2018).

2.4.3. A közös alkotás öröme-a magyaróra és a drámapedagógia

„A dráma tehát sokkal inkább a tapasztalatot szerző, semmint az előadói szerepet előtérbe helyező résztvevői magatartást igényli és támogatja” (Szauder, 2006:14).

Felmerül persze a kérdés, hogy mi szükség van a drámára, hiszen az idézett mondat magukra az irodalmi szövegekre is igaz. Ahogy sokan, sokféleképp megfogalmazták, ez az irodalmi szövegek varázsereje, hogy miközben olvasunk, rengetegféle érzelmet, eseményt átélhetünk anélkül, hogy bármilyen valós veszély fenyegetne bennünket.

Bolton szerint: „[...] amennyiben drámát próbálunk létrehozni, akkor az egyéni érzelmeket valamilyen közös témán keresztül kell feltárnunk” (Bolton, 1996: 5).

Tehát nem az a legfőbb, hogy cél-és eredményorientált legyen az osztálytermi cselekvés, hanem a cselekvés hogyan vezethet el az adott probléma megoldására, minél jobban megismerjük a minket körülvevő világot (Bethlenfalvy, 2022).

A dráma lényegi építőeleme a szituáció. A szituáció elemei: a probléma, a személyek, a viszonyok, az idő és a tér – ezek megalkotásánál mindig az adott diák-csoport sajátosságait is figyelembe kell vennünk. A következőket nagyon jól lehet szemléltetni egy konkrét történeten keresztül, amelyben a fokozatosság elvét követve készítjük elő az adott kérdéseket, feladatokat. A tanár nem szerepet játszik, hanem szerepbe lép, vagyis belülről irányítja a folyamatokat, hiszen tudatos a tevékenysége. Nem elég egyetlen magyaróra, mert a tantermi dráma ennél sokkal összetettebb dolog. A résztvevők a dilemmákat belülről vizsgálhatják és onnan látják a helyzet kínálta lehetőségeket (Bethlenfalvy, 2022).

Számtalan művet lehet elemezni, viszont az korántsem olyan mintha egy valamit eljátszánk. Itt az alkotáson van a hangsúly, ami sokkalta nehezebb, mint az elemzés. Természetesen előbb meg kell vizsgálnunk alaposan az adott művet, ha elő szeretnénk adni valamit és aztán jöhet az alkotói tevékenység. A szituációhoz hozzátartozik a kontextus fogalma is, hiszen egy szituáció mindig konkrét körülmények közepette jön létre. Ezáltal a kulturális és társadalmi elemek befolyásolják a viselkedésünket (Bethlenfalvy, 2022).

A korábbi évek során nem szerepelt önálló tantárgyként a dráma, viszont most heti rendszerességgel beillesztették a tantárgyfelosztásba valamelyik évfolyamra. Nem csupán drámaórán lehet ezeket az eszközöket használni, hanem a többi órán is lehet ezen eszköztárral élni, hogy minél színesebb legyen a pedagógiai eszköztárunk, illetve az iskola ne csupán az ismeretközlés helyszíne legyen, hanem igazi célját is betöltse, a diákokat önmaguk és a körülöttük lévő világ mélyebb megismerésére ösztönözze (Bethlenfalvy, 2022).

2.4.4. Tanórán kívüli tanulás az általános iskolában

Egyre jobban elfogadottá válik az a gondolkodás, hogy nem csak az iskolában, formális keretek között zajlik az oktatás, hanem a fejlődés lehetőségét meg lehet látni az iskolán, illetve tanórán kívüli tevékenységben is. Például a drámaóra: lényeg a jó hangulat, nem írunk a füzetbe, nem kell padban ülni. Így minél inkább érdeklődéssel fordulnak az ilyen jellegű foglalkozások felé. A szakirodalom ezeket „szervezett tevékenységek” (organized activities) nevezi. Itt a hangsúly a készségfejlesztésen van (Imre, 2018).

Ezek a tevékenységek elősegíthetik az életkornak megfelelő kompetenciák elsajátítását, az iskolai kötődés kialakítását, és csökkentheti az esetleges problémás magatartási és viselkedési formákat. Ennek kapcsán megfigyelhetjük a tanulói részvételt és a részvétellel járó követke-

ményeket. Mindkét szempontból fontos a részvétel célja, például a szórakozás, a kompetencia-fejlesztés, a társakkal való együttműködés. A részvétel szempontjából fontos az önkéntesség, hogy a tanuló szívesen játsszon, vegyen részt, motiválható legyen (Imre, 2018).

2.4.5. „Jó gyakorlatok”

Először általánosságban szeretném bemutatni, elírni mit jelent a „jó gyakorlat” fogalma és utána hoznék néhány intézményi jó gyakorlatot.

„A jó gyakorlat szakmai kritériumoknak megfelelő innovatív folyamat, módszer, cselekvés és eszközhasználat együttese. Gyakorlatban bizonyítottan hozzájárul a közösségi művelődés, az önművelődés, az értékek közösségi újraértelmezéséhez, a hagyományápoláshoz, a magyar nyelv ügyéhez, a kulturális vidékfejlesztéshez (kulturális alapú gazdaságfejlesztéshez, kulturális turizmushoz), de mindenekelett a közösségek létrejöttéhez, aktivizálásához, megerősödéséhez, végső soron a társadalmi részvételhez”(Pető, 2022:12).

Ezek a gyakorlatok mindig valamilyen társadalmi problémára kívánnak megoldást találni. Mindig arra reagál, amire éppen szükség van. Alkalmazkodik a helyi igényekhez. Változást hoznak a közösségek életében, melyek megjelenhetnek az intézmény életében, a társas kapcsolatok alakulásában. Nem elég azonban a módszerek megosztása a kollégákkal, hanem segíteni kell az adaptációban.

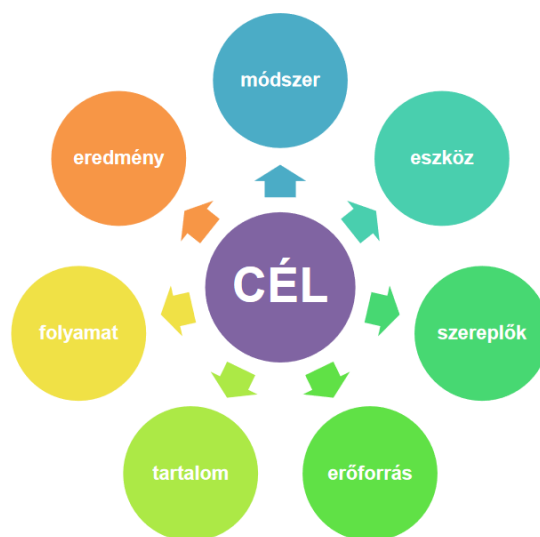
Természetesen nagy előkészületet igényelnek, hogy hatékonyak legyenek a jó gyakorlatok. Ezért is fontos tisztázni a programokat, ki milyen feladatokat alkalmaz a könnyebb megértés érdekében. A megvalósítás meghozza utána a kemény munka és előkészítés gyümölcsét (Pető, 2022).

3.ábra: „Jó gyakorlatok” jellemzői
(Oktatókutató és Fejlesztő Intézet,
2015)

Az ábrán is nagyon jól látszik mennyi jellemzőből áll össze a „jó gyakorlat” sikeressége. Szükség van arra, hogy a felek kommunikáljanak egymással. Fontos, hogy a résztvevő személyek egymással jól együtt tudjanak működni. Ezek a gyakorlatok azt a célt szolgálják, hogy minél látványosabb, annál emlékezetesebb. A tanítás során is igyekszünk a gyerekek tapasztalati úton megtanítani egyes témaköröket és csak azután jöhet az elmélet. Olyan is előjöheth, hogy előbb megtanuljuk az elméletet, de utána rögtön gyakorlatba is ültetjük. Nincs olyan, hogy rossz válasz, én a pozitív megerősítésben hiszek (Pető, 2022).

A cél, az hogy a résztvevőknél elérje a megfelelő eredményt. Ez egy folyamat, ahol különböző állomások vannak, amelyekhez más egyéb feltételek is szükségesek, például anyagi erőforrás, szükséges eszközök megléte, illetve a szervezők rendelkezzenek bizonyos háttértudással. Ha valamelyik hiányzik, nem lesz egy kerek egész (Pető, 2022).

4.ábra: A jó gyakorlatok ismérvei (Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, 2015)

A portfóliómban már korábban említettem, hogy iskolánk elnyerte 2012-ben az Örökös Ökoiskola címet, amely meghatározza intézményünk további fejlődési irányvonalát. Minden tanévben tavasszal szervezünk fenntarthatósági témahetet. Ez egy hétig tartó projekt. Osztályszinten is alkotnak, tevékenykednek a gyerekek; de a hét végén van egy záróesemény, melyre az a diákok egész héten át készültek, így bemutatják az egész iskola előtt. Ilyenkor nagyobb hangsúlyt fektetve a tanítási órákra is beviszünk gyakorlatokat. Ezeket a programokat csatolom dol-

gozatom végére a mellékletek fejezetbe. A tanév során az aktuális dátumok, világnapok, hagyományok kapcsolódva igyekszünk belevinni a mindennapi életbe ezeket a szokásokat (Pető, 2022).

A tavalyi tanév fenntarthatósági témahét programját mellékletben csatolom.

Az egészséghét első napján kihelyezünk az iskola folyosójára egy figyelemfelkeltő, nagyméretű paravánt. Ezen a feltüntetjük a programokat, előadásokat, illetve az egészséghét témájához kapcsolódó képeket. Hétfői nap során rádióban nyitjuk meg egészséghetünket. Minden osztály belépő feladatot kap a szelektív hulladékgyűjtéshez, újrahasznosításhoz kapcsolódóan. Ezen kívül minden felsős osztálynak készítenie kell egy 5 perces előadást az általa választott országgal kapcsolatban. Az előadást a záró rendezvényen kell megtartani.

Diákjaink öt tanítási napon iskolai és iskolán kívüli helyszíneken rugalmas időkeretek között változatos és sokszínű módszerek segítségével dolgozták fel az egészséges életmód témakörét. Elsődleges célunk és feladatunk az egészséges életmódra nevelés, a szabadidő hasznos eltöltése, a környezeti nevelés volt. Az iskola tanulóit, tanárokat és a szülőket is bevontuk a projekt sikere érdekében.

Fontos kiemelni, hogy az osztályközösségek, az iskola egésze egy közös ügy érdekében jobban össze tud kapcsolódni. Ha megvizsgálom közelebbről a drámapedagógia fogalmát és a társadalmi szempontot veszem előtérbe, itt is látszik, hogy mennyire kellenek a közösségépítő programok iskolai szinten is. Az intézményben tanuló gyerekek, az ő szüleik, a tanárok; egy szóval mindenki tesz a közös cél érdekében, hogy ez mindannyiunk számára emlékezetes legyen.

2.4.6 Intézményi „jó gyakorlatok” (játékok)

Ebben a fejezet részben bemutatásra kerülnek az intézményi „jó gyakorlatok”. Ezekkel a játékokkal azt szeretném szemléltetni, hogy mennyire fontos szerepük van. Olyan játékokat illesztettem be, amelyeket rendszeresen használok a mindennapi gyakorlat során. A leírásban azt is megtalálhatjuk, hogy az adott játékok milyen funkciót töltenek be, például óra eleji bevezetésként szolgál vagy ismerkedéshez kiválóan alkalmas.

1. Találkozások:

A résztvevők járják a teremben úgy, hogy minél több társukkal találkozzanak, kézfogással, gesztussal, köszöntéssel üdvözljék egymást.

Instrukciók:

Sétálgassatok a teremben minden irányban, és próbáljatok minél több társatokkal szembetalálkozni! Nézzetek egymásra, és köszöntsétek egymást! Beszéljete pár szót, érintsetek meg egymást, vagy mosolyogjatok egymásra!

Típus: Kapcsolatteremtő játékok: ismerkedős. Én óra eleji bemelegítésként is el tudnám képzelni.

2. Jegesmedvék, vagy pingvinek a jégtáblán:

Leterítünk a földre egy akkora takarót, amelyre a résztvevők még kényelmesen rá tudnak állni. Ha szól a zene, a gyerekeknek a takaró körül kell sétálniuk. Ha a zene elhallgat, gyorsan vissza kell állni a takaróra. Minden séta után kisebbre hajtjuk a takarót, így egyre nehezebb helyet találnia mindenkinek, pedig itt csak közös győzelem van.

Instrukciók:

Leterítem ezt a takarót, ez lesz a jéghegy, és ti lesztek a jegesmedvék, álljatok rá a jéghegyetekre! Ha meghalljátok a zenét, sétáljatok a takaró körül, és utánozzátok a medve lomha mozgását. Amikor a zene elhallgat, gyorsan lépjete vissza a jéghegyre! Vigyázzatok, a jéghegy lassan olvad, egyre kisebb lesz. Segítsetek egymásnak, hogy minden kis jegesmedve ráférjen a jéghegyre.

Típus: Kapcsolatteremtő játékok: ismerkedős

3. Hullámjáték:

A résztvevők szorosan egymás mellett helyezett székeken ülnek körben. Középen áll a kapitány, ő irányítja a játékot, az ő utasításai szerint kell a gyerekeknek helyet váltaniuk. Közben a kapitány éberrel figyel, és ha üres széket talál, ráül. Akinek nem jut szék, az lesz a következő játékban a kapitány.

Instrukció:

A következő játékban szükségünk lesz egy hajóskapitányra. Ki vállalja? Többiek, fogjatok meg egy-egy széket, és tegyétek körbe jó szorosan, üljetek rá. A hajóskapitány álljon a kör közepére. Figyeljétek, mindig azt kell csinálni, amit a kapitány parancsol. Ha azt mondja: Hullám jobbról -egy székkal balra kell ülni mindenkinek. Ha azt mondja: Hullám balról -egy székkal jobbra kell ülnötök. Ha azt mondja: Dagály -össze-vissza kell helyet cserélnetek. A hajóskapitány nagyon résen van, ha talál üres helyet, gyorsan ráül. Akinek nem jut hely, az lesz a következő hajóskapitány.

Típus: Koncentrációs gyakorlatok. Mozgáskoncentráló gyakorlatok.

4. Kígyógyakorlat:

A résztvevők menetirány szerint vállfogással kígyót képeznek. A sor elején álló vezeti a többieket, meghatározza a mozgás irányát, ritmusát, a többieknek úgy kell követniük, hogy közben nem engedik el egymás vállát. A sor elején állót többször váltjuk.

Instrukciók:

Álljatok egymás háta mögé, es fogjátok meg az előttek levő vállát. Aki a sor elején áll, ő lesz a kígyó feje, arra vezeti a többieket, amerre kedve tartja, mehet lassan vagy gyorsan. Figyeljétek, ne engedjétek el egymás vállát.

Típus: Koncentrációs gyakorlatok. Mozgáskoncentráló gyakorlatok.

5. Mi változott?

Egyvalakit kiküldünk az osztályból. Mielőtt kimegy, alaposan körülnéz: ki hol ül, hogy néz ki stb. Ezután a bent maradók megcserélhetik helyüket, elcserélhetik ruhadarabjaikat, használati tárgyaikat: összesen három változtatást hajtanak végre. Behívják a kitalálót, akinek az a feladata, hogy rájöjjön, milyen változások történtek, amíg ő kint volt. Új kitalálóval, cserével folytatódik a játék.

Típus: Megőrző és újrateremtő játékok.

6. Csendben add tovább!

Az egyik gyerek beáll a körbe, a többiek hátratett kézzel, szorosan egymás mellett állva kört alakítanak. Valamilyen tárgyat, például babzsákot, kulcsomót, csengettyűt kézzől, kézre adnak. A játék egyszerűbb változatában „hangtalan” tárgyakkal játszunk. A középső játékos megpróbálja kitalálni, hogy hol van a tárgy. Addig találgat, míg meg nem találja. Az, akinek a kezében lesz a tárgy, helyet cserél vele.

Típus: Megőrző és újrateremtő játékok.

7. Atom:

A csoport a kikiáltó utasításait követve mozog a teremben. (pl. Kocogj!, Szökdelj!) stb. Amikor a kikiáltó egy számot kiált, mondjuk azt hogy: „Kettes atom!” vagy „Ötös atom!” a többieknek minél gyorsabban ilyen létszámú csoportot kell alkotniuk. „Az egyes atom!” utasításra mindenkinek zárt „önmagát ölelő” helyzetbe kell dermednie. A „kikiáltó” bármilyen számot mondhat, s ugyanazt a számot többször is. Azok, akik kimaradnak a meghatározott létszámú csoportokból, mert például a társaság létszáma nem osztható az adott számmal, kisebb létszámú csoportot alakítsanak.

Típus: Mozgáskoncentráció, együttműködés

8. Kacsintó játék

Még a játék megkezdése előtt a pedagógus kijelöl egy gyereket úgy, hogy a többiek ne vegyék észre, ő lesz a kacsintó. A résztvevők összevissza sétálgatnak a teremben, és fél szemmel figyelik egymást. Akire a kiválasztott gyerek rákacsint, leül a földre, de semmi módon nem árulja el a többieknek, hogy ki a kacsintó. A játék addig tart, amíg le nem leplezik a kacsintót, vagy már csak egy gyerek marad állva.

Instrukciók:

Amíg ti játszottatok, nagy titokban kiválasztottam egyik pajtásokat, ő lesz a kacsintó. Sétálgatok a teremben, és közben figyeljétek egymást! Akire rákacsintanak, annak le kell ülnie a földre, de nem szabad elárulnia, hogy ki kacsintott rá. Akik meg sétálnak, legyenek nagyon szemfülesek, hátha mégis kiderül, hogy ki a kacsintó. Ha kitaláljátok, lelepleződik a titok, vége a játéknak.

Típus: Látáskoncentráló gyakorlatok

9. Életmentő tutaj

Ennek a játéknak az a célja, hogy minél több társatokat megmentsetek. Először is tegyetek újságlapokat a padlóra ezek lesznek az életmentő tutajok, a padló pedig a víz. Döntsétek el, hogy ki legyen az őrszem! Az őrszem bármikor elkiálthatja magát: „Cápa!” A játék kezdetekor mindenki úgy tesz, mintha úszna, s egyfolytában mozog. Amikor az őrszem elkiáltja magát: „Cápa!”, akkor mindenkinek segítve másokat is, fel kell jutnia egy tutajra, mielőtt az őrszem el nem számol hangosan ötig. Akinek ezután bármelyik testrésze hozzáér a padlóhoz, az a cápa zsákmánya lesz. A tutajok számát minden egyes cápatámadás után csökkentjük. Akit a „cápa megevett”, az segíthet annak eldöntésében, hogy a számolást követően hozzáér-e valaki a padlóhoz.

Típus: Koncentráció, csendreflex, együttműködés.

10. Napozás:

A hátunkra fekszünk, a lábakat kis terpeszbe helyezzük, karjaink lazán a testünk mellett heverésnek. Elképzeljük, amint a tengeren, nyári melegben gumimatracon fekszünk a hullámzó vízben. A nap melegen süti testünket, a víz, pedig kellemesen hűti.

Instrukció: Feküdjetek a hátatokra és képzeljétek el, hogy vízben, a matracon fekszetek.

Típus: Lazító gyakorlatok. Pihentető-élénkítő gyakorlatok. Óra végi levezető gyakorlatként is el tudom képzelni.

2.5. A szakmai fejlődés tényének összegzése

A portfólióm címének választása az elején gondolkodásba ejtett, viszont végig ott volt előttem a logikus megoldás, hogy miért is ne írhatnék a fenntarthatóságról a drámapedagógiával egybekötve. Teljesen kézenfekvő, hisz alsó tagozatos tanítóként a mindennapi életünket meghatározza a fenntarthatóság. Átszövi a mindennapjainkat, így a drámapedagógia játékosága, fontossága csak megkönnyíti az elmélyítést. A gyerekek számára egészen kicsi kortól kezdődően fontos a játék, és észre sem veszik, hogy játszva tanulnak. Ezért nem jelent a számukra terhet. Mi pedagógusok meg örülünk, hogy ezeket az értékeket, mintákat át tudjuk adni nekik.

Meghatározónak tartom a pedagógus utánpótlást, így szerettem volna elvégezni ezt a képzést. Úgy gondoltam hasznos lehet a számomra, hiszen rengeteg új ismerettel bővíthetem a tudásomat. Ez alatt a két év alatt tanult szakmai ismeretanyagot igyekszem beépíteni és szem előtt tartani a saját pedagógiai munkámban.

2.6. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről

Amikor ez a lehetőség jött, hogy lehet jelentkezni drámapedagógiai szakirányú továbbképzésre, kicsit gondolkodtam mit is csináljak. Nehezen szántam rá magam, kellett kis pozitív megerősítés, de végül nem bántam meg. Bővült a szakmai tudásom, emellett pedig remek pedagógusként tevékenykedő csoporttársakat ismerhettem meg. Nem csak az oktatóinktól tanulhattuk sokat, hanem egymástól is sok tapasztalatra tehettünk szert. Jó volt olykor-olykor megbeszélni egymással az aktuális problémákat, így könnyebben át tudtunk lendülni szituációkon.

A képzés során rá kellett jönnöm arra, hogy a digitális feladatokon kívül mennyi más színes feladattal, játékkal tehetem egyszerűbbé a tananyagot a tanulóim számára. Ezeket a tapasztalatokat szívesen osztom meg kollégáimmal, így ők is be tudják építeni az óravázlatukba. Emellett fejlődik az iskolán belüli kommunikáció, együttműködés.

A szakvizsgára felkészítő tárgyak kapcsán egy kicsit betekintést kaphattam az iskola, mint szervezet működésébe. Így jobban átláttam mi miért úgy működik, ezáltal jobban megértettem.

Rá kellett jöjjek a képzés kapcsán, hogy mennyire lényeges az önismeret, rendszeresen végig kell gondolnom a mindennapi oktató-nevelő munkámat. Mit csinálnék esetleg másképpen, vagy mi az, ami jó volt az adott órán, milyen más módszerekre kell még szert tennem, hogy a gyerekek tanulmányait megkönnyítsem. Fontos, hogy megfelelően tudjunk reflektálni saját érzelmeinkről, tevékenységünkről. Csak így tudjuk átadni a számunkra meghatározó értékeket.

3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása

3.1.A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkámban

A képzés során számos új ismeretanyaggal gazdagodtam. Nagyon hasznos volt számomra ez a két tanév, hiszen a szakmánkhoz kapcsolódó új módszerekre tettünk szert. Nekem a második tanévben tanult tantárgyak váltak leginkább a javamra, mert ekkor tanulhattunk, bővíthettük a szakmai eszköztárunkat. Nagy érdeklődéssel fordultam minden új ismeret felé, amely számomra ismeretlen volt. Rengeteg új játékot tanultunk, amit már a következő alkalommal be is vihettünk az iskolába; a saját osztályunkba, csoportjainkba, ezzel is megújítva a tanóráinkat. Izgatottan vártuk a szakmai órákat, hiszen mindig adott valami többletet a számunkra. Mielőtt bevittük volna a saját intézményünkbe, kipróbálhattuk egymással a játékokat, ahol megbizonyosodhattunk arról, mi az amit jól csinálunk, mi az amin esetlegesen változtatnunk kell a játék menetében. Emellett egymást segítve is tanácsolhattunk a másoknak. Önreflexió terén is hasznos volt, hiszen meg kellett álljunk és megvizsgáltuk a munkánk során előforduló tevékenységeket, saját magunk tevékenységét, hogyan éreztük magunkat játék közben, merre fele haladunk. Ezen kívül egy-egy játék kapcsán közösen gondolkodtunk hogyan is lehet ezeket a játékokat továbbfejleszteni, milyen tanítási órára tudjuk bevinni. Úgy gondolom egymástól is sokat tanultunk.

3.2.Az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálása

Az első tanévben a szakvizsgára felkészítő tárgyakkal ismerkedettünk meg. Ezt kicsit nehezebbnek vagy inkább megfoghatatlannak találtam elsőre. Miután az oktatók bevezettek minket az adott tantárgy rejtelseibe, így könnyebben átláthattunk bizonyos rendszereket, szemléletmódokat. Ezáltal egy átfogóbb képet kaptunk a különböző szakmai fogalmak megértéséhez, illetve a saját intézményünk működéséről. A beadandók során nem csak elméleti anyagot kellett áttekinteni, hanem többször kellett kutatómunkát végezni. Találkoztunk olyan gyakorlati feladattal is, ahol kollégákkal készíthettünk interjút. Ezt a feladatot is hasznosnak éltem meg, mert a saját környezetemben dolgozó kollégáktól is új ismerettel gazdagodtam.

A második tanév során a szakmai, vagyis a drámapedagógiához kapcsolódó tantárgyainkat vettük fel. Az utolsó félévre elég sok tantárgy jutott, ami elsőre megterhelőnek tűnt az iskolai tanítás és a portfólió írása mellett, de úgy gondolom sikerült megbirkóznunk a nehézségekkel.

A drámás tárgyakkal is egy összefoglaló képet kaptunk a művészettel kapcsolatosan. A drámának is sok-sok változata van. Igyekeztem olyan témát választani, ami a drámához és a hétköznapi életemhez kapcsolódik, melyet be tudok építeni a tanítási gyakorlatomban. Rendelkezünk már valamennyi tapasztalattal, de mindig tanulunk újat, amit beépíthetek a tanítás folyamatába. Nem utolsó sorban ettől a tanévtől kezdve én tanítom a drámát az iskolánkban, mint tantárgyat a hatodik évfolyamon, így sok ötletet kaptam, milyen közösségfejlesztő játékokat tudok nekik bevinni órára. Nem véletlenül emlegetik az élethosszig tartó tanulást.

Az elmúlt időszak alatt új ismeretekkel találkoztam, amelyeket fontosnak és hasznosíthatónak vélek. Új információk, tapasztalatok segítségével egy fejlettebb szintre juthattam. Ezek felhasználásával a tanítói tevékenységem tudatosabbá válik, döntéseim még észszerűbbek lesznek.

3.3. További szakmai tervek

Számos szakmai tervem van, amelyeket szeretnék megvalósítani a későbbiek folyamán. Legelőször szeretném a drámapedagógiai tudásom elmélyíteni a gyakorlatban, hogy a gyerekek is hasznosnak éljék meg ezeket a foglalkozásokat. Rendkívül fontosnak tartom a közösség építését, amire egyre inkább szükség van azt vettem észre az utóbbi időben.

Idővel szeretnék a pedagógus kettő szintjére átlépni, hogy majd jelentkezhessek mesterpedagógusi fokozatra.

Felhasznált irodalom

- Bakacsi Gyula (1996). Szervezeti magatartás és vezetés. *Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó*, Budapest. 6-15. URL: <https://docplayer.hu/7742565-A-szervezeti-magatartas-alapjai.html> [Letöltés ideje: 2023. 11. 20. 15:30]
- Bethlenfalvy Ádám (2022). Dráma a tanteremben. Történetek cselekvő feldolgozása. A közös alkotás öröme- drámapedagógia magyarórán. *Iskolakultúra*, 32 (2). 95-106. URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/39295/42851> [Letöltés ideje: 2024. 02. 20. 20:32]
- <https://kiszervezettmarketing.hu/online-marketing/swot-elemzes/> [Letöltés ideje: 2024. 03. 16. 21:56]
- Imre Anna (2018). Tanórán kívüli tanulás az általános iskolában. *Új pedagógiai szemle*, 68 (9-10). 64-76. URL: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/tanoran-kivuli-tanulas-az-altalanos-iskolaban> [Letöltés ideje: 2024. 02. 18. 20:40]
- Jaskóné Gácsi Mária (2020). Miben segít a drámapedagógia a pedagógusoknak? *Drámapedagógiai Magazin*, 24 (1). 226-232. URL: https://www.martarka.hu/koz/ISSN_1219-5448/tomus_24_fas_1_2020/ISSN_1219_5448_tomus_24_fas_1_2020_226-232.pdf [Letöltés ideje: 2024. 02. 12. 21: 40]
- Kardos Anita (2013). Az oktatás a fenntarthatóság szolgálatában. *Tempus Közalapítvány*, Budapest. 5-6. URL: https://tka.hu/docs/palyazatok/az_oktatas_a_fenntarthatosag_szolgalataban.pdf [Letöltés ideje: 2024. 03. 17. 20:44]
- Kovács Edina (2021). A szociális kompetencia fejlesztése drámapedagógiai eszközökkel. *Iskolakultúra*, 31 (9). 91-100. URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/34596/38845> [Letöltés ideje: 2024. 02. 15. 20:32]
- 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról. URL: file:///C:/Users/Csilla/Downloads/MK_20_017.pdf [Letöltés ideje: 2024. 02. 20. 19:38]
- Molnár Csilla (2019). *Fenntartható iskolapad*. Kaposvár. (Szakdolgozat)

- Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. A jó gyakorlat, a tudásmegosztás és minősítés lehetséges eszköze. URL: [https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/3. szekcio_bodo_marton_a_jo_gyakorlat_mint_a_tudasmegosztas_es_minosites_lehetséges_eszkoze.pdf](https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/3._szekcio_bodo_marton_a_jo_gyakorlat_mint_a_tudasmegosztas_es_minosites_lehetséges_eszkoze.pdf) [Letöltés ideje: 2024. 03. 18. 20:45]

Pető Lilla (2022). Mi az a jó gyakorlat? *Szín*, 27 (1). 12-13. URL:

https://epa.oszk.hu/01300/01306/00169/pdf/EPA01306_szin_2022_1_12-13.pdf

[Letöltés ideje: 2024. 03. 18. 18:30]

- Serfőző Mónika (2005). Az iskolák szervezeti kultúrája. *Iskolakultúra*, 15 (10). 78-83. URL: http://real.mtak.hu/59013/1/EPA00011_iskolakultura_2005_10_070-083.pdf [Letöltés ideje: 2023. 11. 20. 15:20]
- Szitó Imre (2005). A drámajáték, mint társas befolyásolás és korrektív emocionális tapasztalat. *Drámapedagógiai magazin. A Magyar Drámapedagógiai Társaság periodikája* 15 (2) 9-15. URL: https://epa.oszk.hu/03100/03124/00041/pdf/EPA03124_dpm_2005_2_009-014.pdf [Letöltés ideje: 2024. 03. 19. 20:10]
- Vita Futura: Mit jelent a fenntarthatóság? (Fenntarthatóság I.) 2015. URL: <https://vita-futura.hu/mit-jelent-a-fenntarthatosag/> [Letöltés ideje: 2024. 04. 09. 20:00]

Ábrák jegyzéke

1. számú ábra: A fenntarthatóság dimenziói I.
2. számú ábra: A fenntarthatóság dimenziói II.
3. számú ábra: „Jó gyakorlatok” jellemzői
4. számú ábra: A jó gyakorlatok ismérvei

1. számú táblázat: Az önértékelésem SWOT analízise

Mellékletek

Egészség hét leírása

1. Projekt leírása, helyzetelemzés, célkitűzés

Megvalósításának ideje: 2023. március 27 – 31. (1 tanítási hét)

Helye: 7400 Kaposvár, Toponári út 62. (Toponári Tagiskola)

Résztevők:

- Iskolánk 1 – 8. osztálya,
- Műzempedagógusok
- Szakértők (pl. ÁNTSZ, Öngyógyító, Gyógynövényszakértő, MATE meteorológus, helyi vállalkozók, Vöröskereszt, szülők...)

Az egészséges életmód napjaink felgyorsult világában egyre inkább égető kérdéssé vált. A helytelen táplálkozás és mozgásszegény életmód a médiában is számtalanszor hangoztatott probléma. Ez a gyerekekre jelent egyre nagyobb veszélyt, hisz a helytelen életvitel később nagyon sok egészségügyi, társadalmi illetve szociális problémához, vagy legrosszabb esetben tragédiához is vezethet. Még jobban hatványozódik ez az iskolánkban, mert gyermekeink nagyobbik része halmozottan hátrányos helyzetű családból származik. Az otthoni körülmények gyakran rendezetlenek, szociális körülményeik átlagon aluliak.

Ezen fentebb említett okok miatt fontos célkitűzésünknek tartjuk, hogy példát mutassunk a jövő nemzedékének a helyes és egészséges életvitelhez. Ezt a célt szolgálja projektünk, az egészség hét. Ez az egész hetet magában foglaló rendezvénysorozat előadásokkal, bemutatókkal, versenyekkel, sportolási lehetőségekkel, játékokkal.

Az egészség hét célja:

- A tanulók egészségtudatos nevelése, az egészséges életmódra nevelés, érzékenyítés
- Célunk, hogy a tanulóknál kialakuljon az egészséges életmóddal kapcsolatos igény
- A mozgás, a helyes táplálkozás fontosságának hangsúlyozása
- Felhívás a káros szenvedélyek veszélyeire, egészségkárosító hatásaira
- Lelki egészség

- A tanuló legyen tisztában az egészségmegőrzéssel kapcsolatos állampolgári jogaival, kötelességeivel
- Törekszünk az egészségtelen szokások és azok következményeinek káros hatásait bemutatni

Kiemelt témák:

- Egészséges táplálkozás jelentősége
- Káros szenvedélyek, különös tekintettel a dohányzás, kábítószer veszélyeire
- Testmozgás, sport szerepe
- Szellemi-lelki egészség, személyi higiénia fontossága
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Gyógynövények, méz hatásossága
-

2. . Tárgyi feltételek

- iskolai könyvtár
- projektor, laptop
- multimédiás számítógép, internet hozzáférés
- internet hozzáférés
- nyomtató
- szakkönyvek
- papír, fénymásoló
- digitális fényképezőgép
- csomagolópapír, karton, filctoll, ragasztó, olló, színes lapok
- hangosítás

3. Megvalósítás

Előkészítés:

- Tájékozódás a szakirodalomban az iskolai és a községi könyvtárban
- Tájékozódás az interneten az egészséges életmód témakörében
- Szórólapok, prospektusok, oklevelek elkészítése, összegyűjtése
- Feladatlapok elkészítése a versenyre.

- Iskolavezetés, szülők, diákok, tanárok tájékoztatása az egészségről
- Külső előadók, szakemberek (orvosok, védőnő, ÁNTSZ munkatárs, megyei vöröskereszt vezetői) felkérése
- Helyi koncepció kidolgozása, megvalósítása kollégák, szülők segítségével
- Tapasztalatok ismertetése a tantestülettel, javaslat a pedagógiai program módosítására
- Az értékelés módszerének kidolgozása, kérdőívek elkészítése.

A tervezés feltételei:

- A projekt akkor eredményes, ha abban az iskola minden tanulója és tanára részt vesz.
- Mindig egyetlen központi téma legyen.
- A diákok kedvük szerint választhatnak a felkínált foglalkozások között.
- A témahéten a tanárok által tartott foglalkozások a tankönyvi anyaghoz nem feltétlenül kapcsolódnak, ám a tantárgyhoz igen.
- A helyszínek között ne csak az iskola szerepeljen.
- Tantárgyközi koncentrációk

DÁTUM/ PROGRAM	HÉTFŐ március 27.	KEDD március 28.	SZERDA március 29.	CSÜTÖRTÖK március 30.	PÉNTEK március 31.
SZÜNET, EBÉD UTÁNI JÁTÉK-IDŐ		hirdetés, projekt, fotópályázat aszfaltrajzverseny	Játékos sportvetélkedő sorversenyekkel.		
DÉLELŐTT	Megnyitó az iskolarádióban.	Találkozás külföldi cserediákokkal 5. és 7. évfolyam.		Interaktív tanórák a 6. és 8. osztályosok részére.	Záró nap -1-2. óra: padlókép készítése a tornateremben, plakátok készítése az osztályokban. -3-5. óra: országok bemutatója a tornateremben. -Program lezárása.

DÉLUTÁN	Múzeumpedagógiai foglalkozás az 1-2. osztályosok részére.		Múzeumpedagógiai foglalkozás az 3-4. osztályosok részére. Mézkóstolás, bemutató.	Városi tanulmányi vetélkedő az iskola tornatermében.	
---------	---	--	---	--	--

1. kép: Plakát készítése

2. kép: Padlókép készítése
3. kép: Szendvicsek készítése
4. kép: Sportvetélkedő

Nyilatkozatok

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Molnár Csilla
A Hallgató Neptun kódja: EPU77Q
A dolgozat címe: Fenntarthatóságra nevelés a drámapedagógia eszközeivel alsó tagozaton
A megjelenés éve: 2024.
A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
A konzulens tanszékének a neve: Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

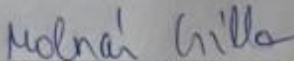
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Kaposvár, 2024. április 18.

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Molnár Csilla (név) (hallgató Neptun azonosítója: **EPU77Q**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: Kaposvár, 2024. április 18.

belső konzulens